

kaci metody nejmenších čtverců), i když toto téma asi hned tak nikdo do své přednášky nezařadí. Doušek vody čisté. To, že i pomocí středoškolské matematiky se dá mnohé dokázat, nás přesvědčoval neúnavný inženýr Bukač.

Než se všichni rozjeli ke svým studentům, se zájem přijali slib organizátorů, že budou následovat skleničky (StaKany) další a to pravidelně. Za dva roky někde kousek od Váhu, zve nás paní doktorka Nánásiová.

Literatura

[1] L. V. Kopecký a kol. Školní rusko-český slovník. SPN, Praha 1956

Poděkování patří organizátorům z Prahy (doc. Blatná, dr. Malý, doc. Dohnal) a zejména dr. Budíkové z brněnské Masarykovy univerzity, která pro seminář sehnala krásné školicí středisko této univerzity.

Jeden stakan je málo aneb STAKAN 2

Josef Tvrdlík

Seminář STATističtí KANtoři měl naplánovanou a zejména díky Jaromíru Antochovi a jeho boys i uskutečněnou druhou část, 8.-10. listopadu na katedře pravděpodobnosti a matematické statistiky v Karlíně. Byl věnován statistice a Webu, možnostem využití Internetu ve statistice, zejména ve výuce. Více jak tři desítky lidí, převážně statistických kantorů, strávilo dva užitečné dny pod tlakem informací o tušených i netušených možnostech Internetu.

Seminář zahájil neformálně leč slavnostně předseda České statistické společnosti Ing. Zdeněk Roth. Paní profesorka Jurečková zajímavě pohovořila o poměrech ve výuce "čisté" statistiky na mnoha univerzitách po světě i o pohledech na aplikace statistiky. Její přednáška přešla nenápadně v živou diskusi. V nejdelší přednášce prvního odpoledne Wolfgang Haerdle a Sigfried Klinke z Berlínské university hovořili o strategiích v tvorbě síťových aplikací, o jejich známém systému XploRe (client-server aplikace pro interaktivní statistické výpočty a výuku statistiky, viz stránka www.XploRe-stat.de). Značnou část své přednášky věnovali problematice konverze formátů dokumentů pro Web (LaTeX na html atd.). Profesor Haerdle zaskočil posluchače zkoušením na počátku své přednášky. Jsa vyvolán, nerozpomenul jsem se, odkud stahuji některé příklady do výuky a zapřel povědomí o stránce StatLib (<http://lib.stat.cmu.edu>). První půlden končila nastupující generace, Filip Křikava a Jan Dohnal z Gymnázia v Arabské ulici v Praze. Jejich výklad o možnostech Internetu obsahoval nejen mnoho zajímavostí o různých protokolech a programování aplikací na straně

serveru a klienta, ale přinášel i blažený pocit, že moje generace by se mohla mít v penzi dobře, když ji bude žít jejich generace.

V úterý Zdeněk Kalousek z Liberce pohovořil o jejich programu pro generování kontrolních testů z matematiky a statistiky. Jiří Žváček nás s vitalitou stejnou jak v dobách, kdy nebyl omezen v pohyblivosti, přesvědčoval o výhodách dynamického HML v prezentaci výsledků statistických analýz. O neutuchající energii svědčí i jeho stránka Sysel, která je nabitá informacemi a odkazy na mnohé další statistické stránky (<http://nb.vse.cz/kstp/win/jirkauvo/sysel>). Martina Litschmannová (<http://www.am.vsb.cz>) a Marcela Horká z TU-VŠB Ostrava zmínili své zkušenosti z využití Internetu ve výuce statistiky. Pro mne a zřejmě i pro mnohé další měl Jan Ámos Víšek zvlášť zajímavou přednášku o algoritmech pro odhad parametrů v robustní regresi. Gejza Dohnal uvedl přehled přístupů k tvorbě výukových programů a Internetovských stránek s prameny či příklady výukových programů. Informoval také o vyvíjeném výukovém on-line systému CSC Lektor (má být k nalezení na <http://lektor.fsik.cvut.cz>, pokud nebude ještě fungovat, zjistěte stav na adrese dohnal@fsik.cvut.cz). Část účastníků využila večera k neformální diskusi s drobným občerstvením dobře pitným moravským vínem koupeným v karlínské prodejně.

Poslední půlden semináře začal zajímavým blokem přednášek autorů z Euromise. Jana Zvářová představila některé projekty a softwarové prostředky pro výuku vzniklé na tomto pracovišti (EDUCTRA, Exa_me, atd.), Jan Svatoš a M. Vančura uvedli přístup k řešení některých technických otázek tvorby výukových programů (konverse Latex-html, grafika atd.). Další informace naleznete také na <http://www.euromise.cz>. Jaromír Antoch pohovořil o sazbě elektronických učebnic a možnostech konverse sazby v TeXu do formátu pdf. Poslední přednáška Jiřího Militkého byla věnována přehledu statistických stránek na Internetu, zaměřených zejména na statistické řízení jakosti. Pak nás Antoch rozehnal.*

Zdá se, že Internet může opravdu poskytnout mnoho nových možností pro výuku i aplikace (nejen) statistiky. Řada těchto možností už není u nás netušená, o tom svědčí prezentované produkty a projekty z některých pracovišť. Karty jsou rozdány, výhra však nejistá, bez přičinění a rozumné spolupráce velmi nepravděpodobná.

---

* Není pravda. Účastníci se rozprchli po nákupech jako vrabci když do nich střelí. Ale je třeba pochválit – skoro všichni se zdrželi až do konce a nikdo se neulil. (pozn. JA)